

Med en björkslana som han stack in i idet, hetsade Vilho på björnhonan. Geväret hängde löst kring halsen, stavarna ston placerade nära inpå och skidorna hade han riktat in i ett uppåkt spår.

På några minuter flåddes honan av Vilhos och Alpos vana händer. Runt jaktplatsen kretsade lavskrikorna, storskogens renhållningsarbetare, som tillsammans med korpen väntade på att få slåss om resterna.

Striden är slut. Björnhonan ligger i sitt blod, fjälld av jägarnas kulor.

Slakt på björn

Reportage från Finland
av Sven Gillsäter

Björndet låg oerhört vackert i en mjuk, solstekt sydsluttning med utsikt över snövita lågfjäll, hjortronmyrar och skogar, långt från all mänsklig bebyggelse. Jag klängde med filmkameran opp i en kvistfri tall mittemot idets ingång på omkring tolv meters avstånd. Vännen Peter stod med sin kamera på ungefär samma avstånd på snön öster om ingången. Bredvid sig hade han Alpo med osäkrat gevär. Vilho tog en gaffelslana i handen och skidade upp på idet. Jag kunde inte iaktta någon björnfrossa hos någon av oss, trots att jag hört talas om att den förekom även hos vana jägare.

Vilho Kilpilä och Alpo Puska är två av Nordens sista pälsjägare, deras jaktområde sträcker sig mot ryska gränsen uppe i norra Finland. Den fjärde deltagaren i vår lilla expedition var jägmästare Peter Krott.

Vilho och Alpo hade i detta ögonblick totalt glömt vår expeditionens ändamål: att fågripa och fotografera en järvfamilj vid sin lya. De tänkte nu bara på björn-

idet som de upptäck och på de tretusen till fyratusen kronor som de skulle kamma hem genom att meddela vår upptäckt till en »storviltbyrå». Till sådana affärsföretag kommer förfrågningar från penningstarka »storviltjägare» från hela världen, tyvärr även från Sverige. Dessa »storviltjägare» vill bli lotsade till ett björnide, där de kan skjuta ner de försvarslösa invånarna, som drivits ut av de inhemska jägarna.

I mitten av mars såldes en björnring i Sodankylä i finska Lappland till en amerikansk museidirektör. Björnringen hade förmedlats av just en sådan »storviltfirma» i Stockholm som fick femtusen kronor för besväret. Amerikanen sköt björnen — en mager hona på åttio kilo — från sju meters håll i nacken när hon sömngigt lufsade iväg från sina förföljare efter att ha blivit driven ur idet. Amerikanen hade snöskor och kunde röra sig betydligt snabbare än björnen i den djupa snön.

Våra jaktkamerater hade föreslagit att vi tills vidare skulle avbryta sökandet efter järven för att de skulle kunna skida tillbaka till närmaste kyrkby, omkring nittio kilometer bort, för att ringa till en storviltförmedlare. Vi tänkte först att vi skulle betala det fordrade priset mot att björnidet skulle få vara ifred. Men vi kom snart underfund med att det skulle vara

bortkastade pengar — så snart järvjakten var avslutad skulle naturligtvis jägarna åter sälja björnidet. Så gick vi med sorg i hjärtat med på att de skulle få krossa familjeidyllen och göra processen så lindrig som möjligt. Under tiden skulle färgfilmkameran snurra och dokumentariskt bevisa vad som skett.

Vilho började kraftigt stöta in i idets ingång med slanan. I början var allt tyst och stilla — björnen lämnar ogärna sitt vinterläger. Stötarna blev kraftigare och kraftigare. Jägarna höjde rösterna, och de finska ederna osurra. Björnen skulle retas som tjuren på den spanska arenan.

Plötsligt steg ett avgrundsvrål ur idets inre. Ut flög en rasande björnhona i ett tremeterssprång, vände sig med ramarna mot Vilho. Denne kastade blixtnabbt undan slanan, ryckte åt sig stavarna och rusade undan. Alpo gav eld. Björnen träffades i huvudet cirka två meter från Vilho, vände om och plumsade i språngattack mot Alpo och Peter. Blodet rann nedför nosen, men tappert ville hon försvara sina ungar mot den tekniska övermakten. Två skott träffade henne i bringan, ett fjärde i ryggen. Stönande föll hon samman och låg ett ögonblick senare livlös i snön. Hela tragedien var över på ett par minuter.

Nu barrikerades ingången

Den tunga björnkroppen vältrades över i pulkan och drogs av jägarna ner till slaktplatsen där de tänt en brasa.

med stockar, en gryta te bullrade snart över elden, och Alpo och Vilho flådde björnen med vana händer. Så stektes en bit björnskinka till middagsmål. I kvällen lastades ackjan, och skidorna bröt skaren mot vårt tolv kilometer avlägsna grannisläger. Stämningen var tryckt.

Nästa morgon återvände vi till idet för att fullborda slakten. Med en ficklampa lyste vi in i idet genom en springa i fördämningen och stirrade in i ögonen på ytterligare två björnar, som skräckslagna tryckte mot idets inre. Vilho plockade bort trädstammar, gick flera gånger upp till in-

gången och visade en nonchalans som nog skulle vara ohälsosam om man inte haft med björn att göra tidigare (Vilho har fallit tjugofem björnar i sitt liv). Vi stod beredda med kamerorna.

Ett vrål gjorde att Vilho ryckte åt sig geväret och skidade iväg. Upp ur idet kastade sig i samma stund de två björnarna. Men hur såg de ut? Två björningar på ungefär sextio kilo, totalt förskräckt, utan moderlig ledning, kavar sig fram i djup snö i virrig riktning. På några ögonblick låg de livlösa i snön, som färgades röd av deras blod. Två barnamord i tyst, fredlig yildmark.

Familjetrageden fullbordad. De två ungarna hade tillsammans med mamman levit på myrarnas hjortron, hjortron som aldrig skulle plockas av en människa.

